

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми

(Мудрак Р.П.)
«31 серпня 2020р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА З
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: ОНП «Економіка»

Факультет: економіки і підприємництва

Умань - 2020р.

Робоча програма з науково-педагогічної практики для здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка ОНП «Економіка». Умань: Уманський НУС, 2020. 19с.

Розробники: Мудрак Р. П. зав. кафедри економіки, д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри економіки

(Мудрак Р. П.)

«31» 08 2020 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Голова методичної комісії факультету економіки і підприємництва

(Смолій Л. В.)

«31» 08 2020 року

© УНУС, 2020 рік

© Мудрак Р.П., 2020 рік

1. Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика освітньої компоненти		
		дenna форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова		
Модулів –	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки		
Змістових модулів –		2-й	-	
Загальна кількість годин – 180		Семестр		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – ; самостійної роботи – 30 год. на тиждень.		2-й	-	
		Лекції		
		-	-	
		Практичні, семінарські		
		-	-	
		Індивідуальні заняття		
		-	-	
		Самостійна робота		
		180	-	
		Вид контролю:		
		звіт	-	

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Науково-педагогічна практика аспірантів є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми для здобуття кваліфікаційного рівня доктор філософії з відповідної спеціальності і має на меті набуття аспірантом професійних навичок та вмінь здійснення самостійної науково-педагогічної роботи.

Проходження практики аспірантами Уманського НУС регулюється ст. 51 Закону «Про вищу освіту» № 1556-ВІІ від 1 липня 2014р., Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 8 квітня 1993р. і Положенням «Про навчально-педагогічну практику аспірантів» в Уманському національному університету садівництва.

Рекомендації призначені для організації та проведення науково-педагогічної практики аспіранта другого року навчання факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва за спеціальністю 051 «Економіка».

Для аспіранта важливо не тільки знати основні положення, характерні для дисертації доктора філософії, але й мати загальне уявлення про методологію педагогічної роботи та наукової творчості, здобути досвід у організації своєї роботи, у використанні методів наукового пізнання та застосуванні логічних законів і правил. Інтеграція загальної і професійної освіти на базі педагогічної діяльності не лише сприяє значному підвищенню мотивації до отримання знань і формування відповідних компетенцій, але є й стимулом оновлення змісту освіти в цілому.

Метою науково-педагогічної практики аспірантів є закріпленні та поглиблennі знань, здобутих при вивчені дисциплін, набуття й удосконаленні професійних вмінь та навичок наукової й навчально-методичної роботи, досвіду організації та здійснення науково-дослідних робіт, оволодінні сучасними методами та формами організації праці в галузі викладацької діяльності.

Програмні компетентності (цілі практики):

- здатність до розвитку та вдосконалення педагогічної методичної майстерності, педагогічної техніки, професійних вмінь викладача економічних дисциплін;
- здатність створювати спеціалізовані фахові наукові та начальні тексти, проводити наукові дослідження та представляти їх результати у письмовій формі, керуючись етичними міркуваннями, академічною доброчесністю та захистом прав інтелектуальної власності;
- здатність володіти загальною та спеціальною методологією наукового пізнання економічних явищ та процесів, застосовувати здобуті знання у науковій та педагогічній діяльності;
- здатність до структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал;
- здатність до систематизації навчальних та виховних задач;
- здатність до складання ситуаційних задач, тестових завдань методами та засобами інтерактивного навчання;
- здатність до застосування новітніх освітніх технологій;
- здатність до розробки робочої програми фахової навчальної дисципліни;
- здатність визначати структурні елементи лекційного, семінарського заняття відповідно встановленій меті;
- здатність розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи;
- здатність оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.

Програмні результати навчання:

- володіти формами та методами організації та проведення навчально-методичної роботи, вдосконувати педагогічну майстерність, демонструвати професійні вміння викладача економічних дисциплін;

- створювати спеціалізовані фахові наукові й начальні тексти, виконувати наукові дослідження та представляти їх результати, керуючись етичними міркуваннями, академічною добросередньотою та захистом прав інтелектуальної власності;
- досконало володіти загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосовувати її у науковій та педагогічній діяльності;
- структурувати та психологічно грамотного перетворювати наукові знання в навчальний матеріал;
- систематизувати навчальні та виховні задачі;
- складати ситуаційні задачі, тестові завдання за допомогою методів та засобів інтерактивного навчання;
- демонструвати застосування новітніх освітніх технологій;
- демонструвати розробку робочої програми фахової навчальної дисципліни;
- визначати структурні елементи лекційного, семінарського заняття відповідно встановленій меті;
- демонструвати розробку методичних матеріалів для всіх видів навчальної роботи;
- оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.

3. Складові науково-педагогічної практики та їх зміст

Основною базою науково-педагогічної практики аспірантів, які здобувають освіту за третім освітньо-науковим рівнем зі спеціальності 051 «Економіка», є кафедра економіки Уманського національного університету садівництва.

Науково-педагогічна практика складається з двох частин: наукової та педагогічної. Кожна частина має відповідну мету і завдання.

3. 1. Етапи проходження практики

Програма проходження кожного виду практики передбачає три етапи:

№ п/п	Етапи	Завдання
1	Підготовчий	Знайомство з програмою практики і вимогами до оформлення її результатів. Вирішення організаційних питань
2	Робочий	Знайомство з умовами проходження практики. Виконання програми практики
3	Підсумковий	Підготовка та захист звіту про проходження практики

3.2. Наукова практика

Наукова практика - це дослідна робота, яку виконують на основі добору фактичного матеріалу, його аналітичної обробки з метою написання дисертації доктора філософії.

Метою наукової практики аспірантів є закріплення та поглиблення професійних вмінь та навичок наукової роботи, досвіду організації та здійснення науково-дослідних робіт, їх презентації та захисту.

Під час проходження цього виду практики аспіранти мають виконати наступні **завдання**:

- ознайомитись із актуальними проблемами наукових досліджень у сфері економіки;
- набути навички накопичення, систематизації та класифікації інформації, складання електронного каталогу й оформлення бібліографії з теми, обраної для дослідження;

- навчитись складати анотації, писати реферати та здійснювати аналітичний огляд різної наукової літератури (монографій, статей у періодичних виданнях, аналітичних матеріалів національних та міжнародних економічних організацій, установ тощо);

- опанувати методику наукових досліджень, навчитись науково обґрунтовувати результати власних досліджень та пропозиції щодо вирішення проблеми дослідження;

- навчитися оформляти результати дослідження на прикладі наукової доповіді, статті, дисертації доктора філософії;

- складати звіт про виконання програми наукової практики.

Індивідуальні завдання для наукової практики

1. Визначити сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в економічній сфері.

2. Розкрити сутність наукового економічного дослідження.

3. Охарактеризувати актуальність наукової проблеми дослідження.

4. Обґрунтувати основні методології наукового дослідження.

5. Визначити об'єкт і предмет наукового дослідження.

6. Охарактеризувати зміст наукової гіпотези.

7. Визначити сутність поняття про методи і методології наукового пізнання.

8. Визначити типологію методів наукового дослідження.

9. Охарактеризувати особливості наукових фактів і визначити їх роль у науковому дослідженні.

10. Визначити особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження.

11. Визначити рівні та методи наукового дослідження.

12. Охарактеризувати методи наукового дослідження.

13. Розкрити сутність економічної теорії та її роль у науковому дослідженні.

14. Визначити сутність історичного і логічного методу наукового дослідження.

15. Взяти участь у конкретній науково-дослідній роботі у галузі економіки.
16. Визначити методологію економічної науки і методологію економічної практики, їх співвідношення.
17. Визначити та охарактеризувати загальні вимоги до написання наукової роботи.
18. Проаналізувати стан наукового дослідження вибраної тематики та визначити ступінь наукової новизни запропонованого вирішення проблеми.
19. Визначити наукову та практичну значущість одержаних результатів.

3.3. Педагогічна практика

Мета педагогічної практики - сформувати професійні уміння та особистісні якості фахівця соціально-поведінкової спрямованості, на їх основі оволодіти видами професійної викладацької діяльності на рівні, який відповідає освітньо-науковий програмі підготовки доктора філософії; ознайомити аспірантів із сучасними методами і формами організації навчального процесу у вищій школі; сформувати у аспірантів навички викладання економічних дисциплін та їх методичного забезпечення; виробити творчий, дослідницький підхід до педагогічної діяльності.

Завдання аспірантів під час проходження педагогічної практики:

- ознайомитись із структурою навчального закладу, нормативною базою навчального процесу, із організацією роботи кафедри економіки та методичним забезпеченням навчального процесу (навчальними та робочими планами, календарним графіком навчального процесу, робочими програмами дисциплін, навчально-методичними комплексами дисциплін тощо);
- сформувати знання та уявлення про сутність викладацької роботи;
- ознайомитись із змістом викладацької діяльності;
- ознайомитись із сучасним станом педагогічної діяльності в навчально-виховних закладах різного типу;
- сформувати і розвивати навички педагогічного спілкування із студентами, викладачами;

- опанувати технологіями педагогічної діяльності;
- розвивати науково-дослідницький підхід до вирішення професійних проблем;
- розвивати творчий підхід до виконання професійних обов'язків;
- відвідати заняття викладачів кафедри економіки із великим педагогічним стажем роботи (понад 10р.);
- скласти план-конспект семінарського заняття, підібрати завдання для самостійної роботи;
- складати звіт про виконання програми педагогічної практики.

Індивідуальні завдання для педагогічної практики

1. Визначити методологічні підходи до організації навчання в системі закладів вищої освіти.
2. Визначити сутність системного підходу до змісту навчання на факультеті економіки і підприємництва.
3. Обґрунтувати дидактичні підходи до традиційного та особистісно-орієнтованого навчання у вищій школі.
4. Дати характеристику формам організації навчального процесу у вищій школі.
5. Визначити особливості методики викладання економічних дисциплін у загальноосвітній школі, коледжі. Охарактеризувати їх відмінність.
6. Визначити основні функції вузівської лекції. Порівняти різні підходи щодо оцінки якості лекції. Запропонувати свої критерії та обґрунтувати їх.
7. Підготувати навчальний матеріал для проведення евристичної (сократівської) бесіди з економічної тематики.
8. Охарактеризувати основні дидактичні принципи відбору і викладу матеріалу лекцій з економічних дисциплін. Визначити структуру і методику проведення вступної та тематичної лекцій.

9. Підготувати дискусію за «круглим столом» за однією із тем економічних дисциплін. Вказати на ефективність впровадження активних методів навчання у закладі вищої освіти. Обґрунтувати їх.

10. Визначити специфіку принципів та методів навчання на факультеті економіки і підприємництва у закладі вищої освіти.

11. Здійснити аналіз навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» або «магістр» за спеціальністю «Економіка».

12. Розробити детальний план-конспект семінарського заняття із економічної дисципліни (за вибором аспіранта).

13. Підготувати лекцію з певної економічної дисципліни. Запропонувати нові форми організації навчання, обґрунтувати їх ефективність.

14. Розробити тести для контролю знань із однієї із тем економічної дисциплін.

15. Визначити основні вимоги до проведення семінарських занять з циклу економічних дисциплін. Запропонуйте інноваційні технології навчання.

16. Визначити, в чому полягає значення самостійної роботи студента закладу вищої освіти. Визначити методи організації репродуктивної самостійності роботи студентів.

17. Підготувати проблемну лекцію з певної теми економічної дисципліни. Порівняти різні підходи щодо оцінки якості лекції. Запропонувати свої критерії, обґрунтувати їх.

18. Підготувати доповідь на тему «Проблема індивідуалізації та диференціації навчання у закладі вищої освіти».

3.4. Зміст наукової практики

(науково-педагогічна практика починається із наукової практики;
наукова практика триває 3 тижні)

№ п/п	Завдання	Види діяльності	Форма звітності
Підготовчий етап			
1	Ознайомитись із програмою практики, керівником практики	Участь у роботі настановного семінару	Оформити в щоденнику практики: - мету і завдання практики; - зміст завдань
Робочий етап			
2	Визначити сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в економічній сфері	Розкрити сутність наукового економічного дослідження. Охарактеризувати актуальність наукової проблеми дослідження	У щоденнику практики визначити та описати основні етапи проведення наукових досліджень
3	Скласти індивідуальний план роботи проходження наукової практики	Разом з керівником практики визначити коло проблем для самостійного рішення	Надати в щоденнику індивідуальний план і графік роботи
4	Проаналізувати стан наукового дослідження вибраної тематики та визначити ступінь наукової новизни запропонованого вирішення проблеми	Обґрунтувати наукову та практичну значущість результатів дослідження	Описати в щоденнику та детально розкрити у звіті із проходження практики особливості наукової діяльності економіста
Підсумковий етап			
5	Узагальнити одержані на практиці результати		Написати звіт із практики за встановленою формою
6	Підготувати і провести на заключному семінарі тематичний виступ		Відгук наукового керівника і оцінка звіту із проходження практики

3.5. Зміст педагогічної практики

(педагогічна практика починається після закінчення наукової практики;
педагогічна практика триває 3 тижні)

№ п/п	Завдання	Види діяльності	Форма звітності
Підготовчий етап			
1	Ознайомитись із програмою практики, із керівником практики	Участь у роботі настановного семінару	Оформити в щоденнику практики: - мету і завдання практики;

			- зміст завдань
Робочий етап			
2	Ознайомитись із особливостями функціонування закладу вищої освіти: виявити загальні відомості про заклад, з'ясувати основне спрямування його діяльності, склад науково-педагогічних працівників та їх обов'язки, плани розвитку закладу тощо.	Поглиблено вивчити нормативно-правові документи, які регламентують діяльність закладу, і функціональні обов'язки науково-педагогічних працівників	Подати в щоденнику практики перелік головних нормативно-правових документів, які регламентують діяльність закладу вищої освіти, навести мету та завдання, які вирішує заклад
3	Ознайомитись із роботою викладачів кафедри економіки	У бесіді із викладачами ознайомитись із: - їх посадовими обов'язками; - планом роботи кафедри; - методичною роботою кафедри; - питаннями та особливостями проведення засідань кафедри тощо	Зафіксувати в щоденнику загальні відомості: - про особливості роботи викладачів; - про контингент студентів, з якими вони працюють; - про особливості викладання певних економічних дисциплін на різних факультетах і спеціальностях
4	Скласти індивідуальний план роботи	Разом з керівником практики визначити коло проблем для самостійного розв'язання	Подати в щоденнику індивідуальний план і графік роботи
5	Вивчити і проаналізувати спрямування викладацької діяльності в даному закладі вищої освіти	Виявити форму і зміст педагогічної діяльності в даному закладі вищої освіти, а також її головні складові	Зафіксувати в щоденнику практики форму і зміст педагогічної діяльності факультету економіки і підприємництва Уманського НУС
6	Вивчити особливості методичної роботи науково-педагогічних працівників даного закладу вищої освіти	Разом із керівником практики дослідити нормативні документи даного закладу вищої освіти, які регламентують методичне забезпечення навчального процесу	Розробити і подати в щоденнику практики та звіті робочу програму економічної дисципліни (за вибором керівника практики і аспіранта)
7	Визначити основні функції вузівської лекції	Порівняти різні підходи щодо оцінки якості лекції	Подати у щоденнику практики та звіті зміст лекції з економічної дисципліни
8	Охарактеризувати основні дидактичні принципи відбору і викладу матеріалу лекцій з економічних дисциплін	Визначити структуру	

		i методику проведення вступної та тематичної лекцій	(тема лекції за вибором керівника практики і аспіранта)
9	Розробити детальний план-конспект семінарського заняття із економічної дисципліни (за вибором аспіранта)	Визначити основні вимоги до проведення семінарських занять з циклу економічних дисциплін. Запропонувати інноваційні технології навчання	Розробити та описати проведення семінарського заняття з економічної дисципліни у щоденнику практики та звіті. Детально описати інноваційні технології навчання. Визначити способи ефективного проведення семінарських занять у закладі вищої освіти
10	Розробити варіант етичного кодексу викладача із урахуванням специфіки цього навчального закладу	Проаналізувати характер професійно-етичних взаємовідносин (педагогічної майстерності) викладача із студентами, їх батьками, колегами в даному закладі вищої освіти	Визначити і зафіксувати в щоденнику розроблений варіант етичного кодексу викладача або його педагогічної майстерності
Підсумковий етап			
11	Узагальнити одержані на практиці результати		Написати звіт із практики за встановленою формою
12	Підготувати і провести на заключному семінарі тематичний виступ		Відгук наукового керівника і оцінка звіту із проходження практики

4. Оформлення та оцінка результатів практики аспірантів

Документами, які підтверджують виконання аспірантом освітньої компоненти «Науково-педагогічна практика» освітньо-наукової програми із спеціальністю 051 «Економіка», є відповідним чином оформленій аспірантом звіт про проходження практики та відгук його наукового керівника. Звіт про проходження практики оцінюється та підписується керівником практики.

Аспіранти мають право проходити науково-педагогічну практику в інших закладах вищої освіти України та за кордоном, з наступним поданням щоденника

практики, звіту та розгорнутої характеристики від відповіального куратора з місця проходження практики.

Звіт повинен мати титульний аркуш та змістову частину.

Змістова частина має такі розділи:

ВСТУП (зазначається мета та завдання практики) (1-2 стр.)

РОЗДІЛ 1. НАУКОВА ПРАКТИКА

1.1. Обґрунтування актуальності теми дисертації аспіранта із виділенням недослідженої частини наукової проблеми, з коротким оглядом літературних джерел по темі дослідження (15-20 джерел із яких не менше 50% мають бути на англійській мові) (2-3 стр.).

1.2. Мета і завдання дослідження (1стр.).

1.3. Методи дослідження (із деталізацією – для вирішення яких завдань використовуються ті чи інші методи дослідження) (2-3 стр.).

1.4. Очікувана наукова новизна результатів дослідження (1-2 стр.).

1.5. Практичне значення одержаних результатів (1стр.).

1.6. Індивідуальне завдання для наукової практики (на розсуд та за вибором керівника практики із переліку «Індивідуальні завдання для наукової практики» аспіранту можуть бути призначені від 1 до 3 індивідуальних завдань) (в залежності від кількості індивідуальних завдань та їх змісту, але не більше 10 стр.).

РОЗДІЛ 2. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

2.1. Робоча програма з економічної дисципліни (за вибором керівника практики і аспіранта) (15-20 стр.).

2.2. Зміст лекції з економічної дисципліни (тема лекції за вибором керівника практики і аспіранта) (6-8 стр.).

2.3. Розгорнутий план проведення семінарського заняття з економічної дисципліни (1-2 стр.).

2.4. Інноваційні технології навчання – передовий вітчизняний та закордонний досвід (3-4 стр.).

2.5. Індивідуальне завдання для педагогічної практики (на розсуд та за вибором керівника практики із переліку «Індивідуальні завдання для педагогічної

практики» аспіранту можуть бути призначені від 1 до 3 індивідуальних завдань) (в залежності від кількості індивідуальних завдань та їх змісту, але не більше 10 стр.).

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ (2-3 стр.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Звіт виконується українською мовою.

Основна частина звіту з практики не повинна бути меншою, ніж 35 і більшою, ніж 70 стр. друкованого тексту (шрифт – Time New Roman Сур, розмір – 14, інтервал – 1,5; береги: верхній – 2 см, нижній – 2 см, лівий – 2-2,5 см, правий – 1 см; абзацний відступ – 1 см.). Звіт друкується з одного боку аркуша білого паперу.

Зміст містить назви та номери початкових сторінок всіх розділів та підрозділів звіту. Текст основної частини звіту поділяють на розділи і підрозділи згідно типової структури звіту з практики.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, ілюстрацій, таблиць, формул, по дають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою звіту є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять (особливий колонтитул для першої сторінки), на наступних сторінках номер проставляють по центру в нижній частині сторінки без крапки. Нумерація сторінок звіту повинна бути наскрізною: перша сторінка – титульний аркуш, друга – зміст і так далі відповідно до наведених рекомендацій.

Кожну структурну частину звіту треба починати з нової сторінки (ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ). Заголовки структурних частин звіту друкують великими літерами симетрично до тексту (по центру). Заголовки підрозділів дру кують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 2,0 інтервалам основного тексту.

Текст звіту, посилання на використані джерела, список використаних джерел і т.д. оформляються згідно із Наказом Міністерства освіти і науки «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12 січня 2017р.¹.

Оцінювання звіту про проходження практики здійснюється за 100-балльною шкалою. Загальна сума балів враховує бали за зміст звіту про практику та за його захист.

Впродовж 10 робочих днів після закінчення практики аспірант повинен подати на кафедру економіки Уманського НУС оформленний, відповідно до оголошених вимог, звіт про проходження науково-педагогічної практики.

Розподіл балів при оцінюванні звіту проходження науково-педагогічної практики

	1. Оформлення звіту	70 балів
1.1	Загальні вимоги до оформлення звіту:	25 балів
1.1.1	Наявність та чіткість формування мети і завдання звіту	3
1.1.2	Відповідність логічної побудови звіту поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	3
1.1.3	Правильність оформлення списку літератури (порядок розміщення, повнота, сучасність, відсутність помилок)	2
1.1.4	Наявність, якість ілюстративних матеріалів (рисунків, схем, діаграм, графіків, таблиць) у тексті роботи та відповідність їх оформлення встановленим критеріям (вимогам)	3
1.1.5	Правильність оформлення звіту (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	4
1.1.6	Повнота і відповідність висновків завданням, сформульованим на початку практики	10
1.2	Вимоги до змісту звіту:	45 балів

¹ Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12 січня 2017р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>

1.2.1	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу наукової проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Наявність наукової полеміки. Етика цитування (наявність посилань на літературні джерела). Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки аспіранта)	15
1.2.2	Наявність, системність і глибина особистого аналізу первинних та вторинних джерел інформації, наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків у діяльності об'єкту дослідження	15
1.2.3	Наявність та логічний зв'язок заходів, що пропонуються для вирішення виявлених проблем, з проведеним у роботі аналізом фактичних матеріалів, їх актуальність та реальність. Розробка альтернативних варіантів рекомендацій, обґрунтування та розрахунок ефективності запропонованих рішень. Наявність аналізу зарубіжного досвіду та його використання при розробці пропозицій.	15
2. Захист звіту		30 балів
2.1	Володіння культурою презентації (вільне володіння текстом доповіді, наявність в структурі доповіді всіх належних елементів: вітання, представлення, обґрунтування актуальності, мети, завдань курсової роботи, викладення особисто розроблених теоретичних, проблемних, аналітичних та рекомендаційних аспектів роботи, посилання на роздавальний матеріал).	10
2.2	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	10
2.3	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання, на зауваження і пропозиції, що містяться у відгуку наукового керівника на звіт, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди.	10

Шкала оцінювання: ECTS та національна		
Сума балів за всі елементи звіту	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	
82-89	B	
74-81	C	зараховано
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	